

IZVJEŠTAJ
O RADU UPRAVE ZA INDIREKTNO/NEIZRAVNO
OPOREZIVANJE ZA PERIOD 01.01.-31.12.2016.GODINE

Banjaluka, februar 2017.godine

SADRŽAJ

I UVOD	2
II NAJVAŽNIJE AKTIVNOSTI	2
III PLANIRANI I REALIZOVANI PROGRAMSKI ZADACI.....	6
1. Naplata prihoda	6
2. Raspodjela prihoda	8
3. Povrat indirektnih poreza	9
4. Prinudna naplata – dugovanja	9
5. Kontrolna aktivnost	10
a) Carinska kontrola	10
b) Provođenje propisa.....	12
c) Poreska kontrola.....	13
IV ZAKONODAVNE AKTIVNOSTI.....	15
V ZAKLJUČIVANJE MEĐUNARODNIH UGOVORA	15
VI EVROPSKE INTEGRACIJE	15
VII BUDŽETSKA SREDSTVA	16
ZAKLJUČAK	17

I UVOD

Uprava za indirektno/neizravno oporezivanje (udaljen tekstu: UINO) kao samostalna upravna organizacija, uspostavljena je Zakonom o sistemu indirektnog oporezivanja u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik BiH“ br: 44/03, 52/04, 4/08, 49/09 i 32/13), kao jedini organ nadležan za sprovođenje zakonskih propisa o indirektnom oporezivanju i politike koju utvrdi Savjet ministara na prijedlog Upravnog odbora, zadužena je za naplatu i raspodjelu indirektnih poreza u Bosni i Hercegovini. Nadležnost, organizacija, rukovođenje i druga pitanja značajna za rad UINO regulisana su Zakonom o Upravizai indirektno oporezivanje („Službeni glasnik BiH“ broj: 89/05) i drugim zakonima koji regulišu indirektno oporezivanje u Bosni i Hercegovini. Poslove iz svoje nadležnosti UINO vrši u Središnjem uredu u Sarajevu i regionalnim centrima u Banja Luci, Sarajevu, Mostaru i Tuzli, putem svojih osnovnih i unutrašnjih organizacionih jedinica, utvrđenih Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji UINO („Službeni glasnik BiH“ br: 29/13, 11/16 i 72/16).

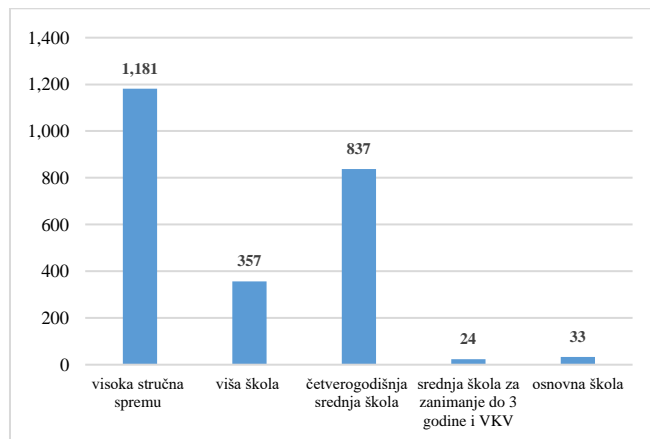
UINO je u toku 2016. godine poslove iz svoje nadležnosti obavljala kroz planirane aktivnosti i provođenje mjera za obezbjeđivanje dosljedne primjene propisa iz oblasti indirektnih poreza u svrhu poboljšanja kvaliteta i efekata kontrole, poštivanja obaveza indirektnih poreza i povećanja naplate prihoda od indirektnih poreza.

U funkcionisanju UINO značajna je uloga Upravnog odbora UINO, kako u kreiranju politike indirektnih poreza, tako i u kontinuiranom praćenju efikasnosti i efektivnosti rada UINO. U toku 2016. godine Upravni odbor je u izvršavanju poslova iz svoje nadležnosti kontinuirano pratio stanje naplate indirektnih poreza, stanje analize finansijskih efekata primjene propisa o indirektnim porezima, opravdanost izmjene i dopune propisa o indirektnim porezima i druge aktivnosti koje na direktan ili indirektnan način utiču na nivo prihoda od indirektnih poreza.

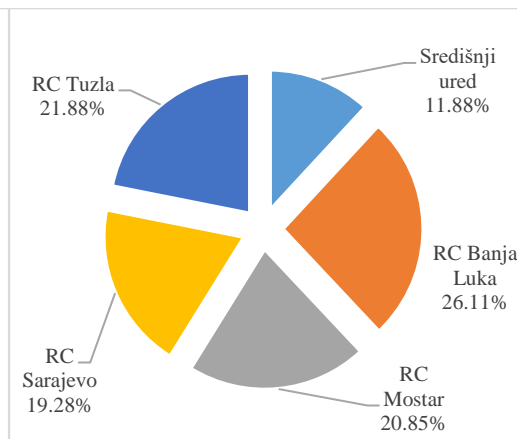
II NAJVAŽNIJE AKTIVNOSTI

UINO je u 2016. godini poslove iz svoje nadležnosti obavljala u skladu sa Planom rada za 2016. godinu bazirajući rad na realizovanju planiranih aktivnosti, programa i projekata čija realizacija doprinosi ostvarenju strateškog cilja UINO. Ove aktivnosti UINO je u 2016. godini realizovala sa ukupno 2.432 zaposlena, što je manje za 67 zaposlenih u odnosu na prethodnu godinu. Ovaj broj izvršilaca nije dovoljan za efikasno funkcionisanje te je potrebno izvršiti popunu sistematizovanih radnih mjesta dovoljnim brojem izvršilaca u skladu sa Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji UINO („Službeni glasnik BiH“ br: 29/13, 11/16 i 72/16).

Od ukupnog broja zaposlenih, 2.341 izvršilac je zaposlen na neodređeno vrijeme što je manje za 39 u odnosu na prethodnu godinu, dok je 91 na određeno vrijeme što je manje za 28 u odnosu na prethodnu godinu. Visoku stručnu spremu ima 1.181 zaposlenih, višu školu 357, a četverogodišnju srednju školu 837. Srednju školu za zanimanje do 3 godine i VKV ima 24 zaposlena, dok 33 zaposlena je sa završenom osnovnom školom. Od ukupnog broja zaposlenih, 2.143 (88,12%) je zaposleno u regionalnim centrima, a 289 (11,88%) u Središnjem uredu Banja Luka. Najveći broj zaposlenih imaju Regionalni centar Banja Luka (635) ili 26,11%, Regionalni centar Tuzla (532) ili 21,88%, Regionalni centar Mostar (507) ili 20,85% i Regionalni centar Sarajevo (469) ili 19,28% i nije bilo značajnih oscilacija u odnosu na 2015. godinu.

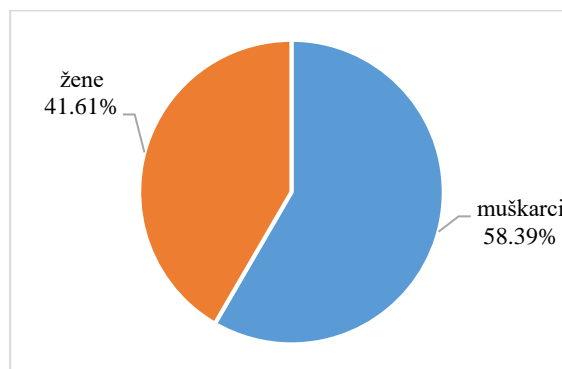
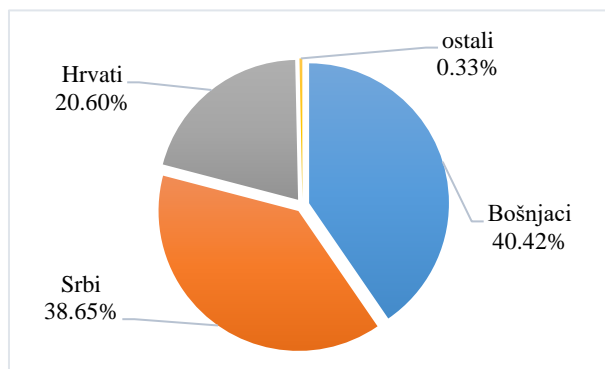

Grafikon 1: Struktura zaposlenih prema stepenu stručne spreme

Grafikon 2: Struktura zaposlenih prema sjedištu

Prema nacionalnoj strukturi u Upravi je zaposleno: 983 Bošnjaka ili 40,42%, Srba 940 ili 38,65%, 501 Hrvata ili 20,60 %, i 8 zaposlenih koji se izjašnjavaju kao „ostali” ili 0,33%, a prema polnoj strukturi: 1.420 muškarca i 1.012 žena.

Grafikon 3: Struktura zaposlenih prema nacionalnoj strukturi **Grafikon 4: Struktura zaposlenih prema polnoj strukturi**

U toku 2016.godine 2 zaposlena su u Upravu raspoređena eksternim premještajem iz drugih institucija, dok je 6 novih zaposlenika primljeno na određeno vrijeme. Takođe, u toku 2016.godine izvršen je premještaj 210 zaposlenika i 263 državnih službenika. Istovremeno, 101 zaposlenih su napustili Upravu i to: 30 zbog odlaska u penziju, 12 po osnovu sporazuma o raskidu ugovora o radu, 1 izrečena disciplinska mjera prestanka radnog odnosa, dok je 3 zaposlenih preminulo, za 55 zaposlenih nije produžen ugovor o radu na određeno vrijeme.

U 2016.godini postupano je u ukupno 66 disciplinskih predmeta (39 zbog težih povreda službene dužnosti i 27 zbog lakših povreda službene dužnosti), od kojih je u 55 predmeta disciplinski postupak pokrenut u 2016. godini, što je manje za 5 predmeta u odnosu na prethodnu godinu, a ostali predmeti su preneseni iz prethodnog perioda. U navedenom periodu izrečene su 34 disciplinske mjere, od čega 1 prestanak radnog odnosa, 15 novčanih kazni, 2 degradacije na niže radno mjesto, 7 pismenih opomena i 10 usmenih opomena, dok je u 14 slučajeva izrečena mjera suspenzije s dužnosti, i to: 2 po osnovu pritvora, 11 po osnovu potvrđene optužnice zbog krivičnog djela učinjenog u vršenju službene dužnosti i 1 po osnovu pokrenutog disciplinskog postupka. Provedene su aktivnosti koje se odnose na praćenje i ocjenjivanje rada zaposlenih u Upravi za indirektno oporezivanje shodno Pravilniku o ocjenjivanju rada zaposlenih u Upravi za indirektno oporezivanje i isto je provedeno dva puta u toku izvještajnog perioda. U toku 2016. godine realizovano je 60 različitih obuka na kojima su učestvovali zaposleni u Upravi.

U izvještajnom periodu su preduzimate aktivnosti na provođenju unutrašnje kontrole pravilnosti rada zaposlenih u UINO koje su rezultirale izradom 39 izvještaja u kojima je dat prijedlog mjera za otklanjanje uočenih nepravilnosti i podneseno je 5 disciplinskih prijava protiv službenika zbog teže povrede službene dužnosti. Zaprimljeno je 107 primjedbi na rad UINO i njenih zaposlenih od čega je 76 riješeno, dok je po 31 primjedbi postupanje u toku. U 2016. godini riješeno je 41 primjedba prenesena iz prethodne godine. U postupku rješavanja u 15 slučajeva su preduzete mjere u smislu utvrđivanja disciplinske odgovornosti ili premještaja zaposlenih, kao i nalaganja organizacionim jedinicama otklanjanja nepravilnosti.

U toku 2016.godine od strane Obavještajno bezbjednosne agencije BiH izvršene su bezbjednosne provjere za 89 zaposlenih u UINO za pristup podacima obilježenih stepenom tajnosti koje je Ministarstvo bezbjednosti izdalo bezbjednosne dozvole i u toku je provjera za 36 službenika UINO.

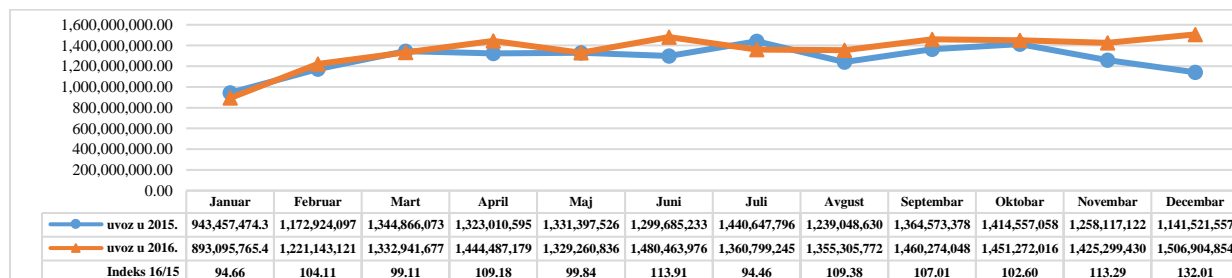
U skladu sa planom nabavki UINO je u toku 2016.godine sprovela 154 postupka javnih nabavki, po sljedećim procedurama: 39 otvorenih postupaka, 36 konkurentskih zahtjeva, 3 pregovaračka postupka i 76 direktnih sporazuma. Stanje voznog parka na dan 31.12.2016.godine je: Središnji ured Banja Luka 41 vozilo; RC Banja Luka 65 vozila; RC Sarajevo 82 vozila; RC Mostar 61 vozilo i RC Tuzla 58 vozila. U toku 2016.godine putem licitacije prodato je 21 vozilo.

U izvještajnom periodu posebna pažnja je posvećena transparentnom funkcionisanju UINO i informisanju javnosti putem komunikacije s medijima i organizovanjem press konferencija. U toku 2016. godine UINO je zaprimila 1.915 zahtjeva od strane novinara, koji su se u procentu od 95 % rješavali istog dana zbog prirode novinarskog posla. Takođe je u UINO organizovano 13 press konferencija na kojima su predstavljani rezultati rada UINO, ili su konferencije za medije organizovane prilikom posjeta raznih delegacija Upravi i pripremljeno je 91 saopštenje za javnost i 9 intervjua za

direktora UINO. Po zahtjevima za informacijama zaprimljenim putem službene mail adrese ili putem telefona ili pismenim putem UINO je postupala po ukupno 11.724 zahtjeva. Od ovog broja 3.799 zahtjeva je upućeno na službenu e-mail adresu info@uino.gov.ba, od čega je na 3.787 upita UINO dostavila odgovor dok je u toku rad po 12 zahtjeva. Zaprimljeno je 130 pismenih zahtjeva upućenih od strane poreskih obveznika i drugih lica, od čega je u vidu obavještenja završeno 126 zahtjeva, a 4 zahtjeva su u radu (poslane su opomene za plaćanje administrativne takse). Pored pisane komunikacije u navedenom periodu je odgovoreno na 7.811 telefonskih poziva koji se odnose na upite fizičkih i pravnih lica o pitanjima iz oblasti indirektnih poreza. U 2016. godini postupano je u 82 predmeta u prvostepenom upravnom postupku po osnovu Zakona o slobodi pristupa informacijama, od kojih je 78 predmeta okončano, dok su 4 predmeta u fazi rješavanja iz razloga što se čekaju podaci od nadležnih organizacionih jedinica.

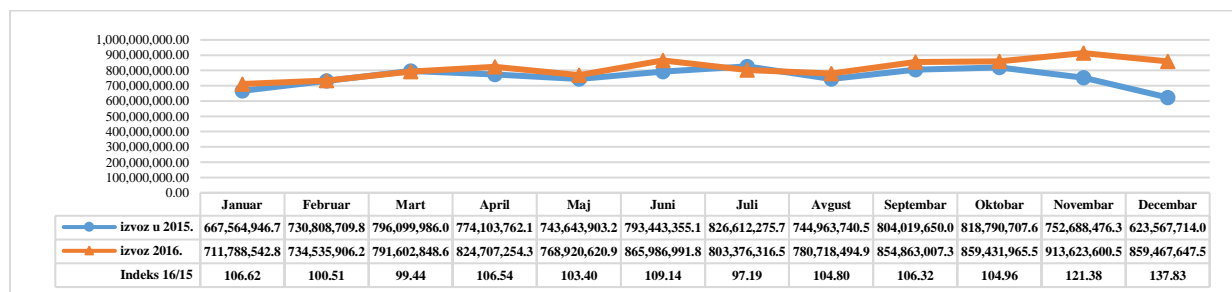
U toku 2016. godine zaprimljeno je 248 zahtjeva za davanje mišljenja iz oblasti indirektnih poreza po kojima su poduzete radnje i izrađeno je 117 mišljenja i 94 obavještenja o nerazmatranju jer nisu bili ispunjeni uslovi za izradu mišljenja te je 23 zahtjeva prosljeđeno u druge nadležne organizacione jedinice UINO i u toku je postupanje po 14 zahtjeva.

U 2016. godini u carinskom postupku obrađeno je ukupno 1.201.743 carinske prijave, što je za 8,9% više u odnosu na 2015. godinu, kada je obrađeno 1.103.487 carinskih prijava. U izvještajnom periodu ostvaren je uvoz roba u vrijednosti od 16.261.247.925,36 KM što je za 6,46% više u odnosu na 2015. godinu (15.273.806.542,91).

Grafikon 5: Ostvareni uvoz roba u 2016. godini u poređenju sa uvozom roba u 2015. godini

U istom period ostvaren je izvoz roba u vrijednosti od 9.769.023.197,37 KM što je za 7,63% više u odnosu na 2015. godinu (9.076.307.227,70 KM).

Grafikon 6: Ostvareni izvoz roba u 2016. godini u poređenju sa izvozom robau 2015. godini

U cilju obezbjeđivanja pravilnog utvrđivanja carinske vrijednosti, porijekla, svrstavanja robe i laboratorijske analize preduzimane su aktivnosti u 2.330 predmeta (provjera faktura, EUR-a, izrada objašnjenja, obavezujućih mišljenja o svrstavanju roba, laboratorijske analize i dr.). Radi olakšanja prometa roba kroz primjenu carinskih pojednostavljanja i nadzora nad istim riješena su 292 predmeta, od čega se na pojednostavljeni postupak po fakturi odnosi 148 predmeta, lokalno izvozno carinjenje 32 predmeta, lokalno uvozno carinjenje 23 predmeta, status ovlaštenog primaoca 13 predmeta, status ovlaštenog pošiljaoca 3 predmeta, kao i 73 odobrenja za postupak carinskog skladištenja. Izrađeno je 1.342 stručna pojašnjenja i odgovora u vezi primjene carinskih propisa u svim područjima carinskog sistema i obuka službenika i privrednih subjekata. U vezi praćenja i provjere zabrana i ograničenja pri provođenju carinskih postupaka, kao i mjera na zaštiti intelektualne svojine doneseno je 105 rješenja, kao i 30 stručnih pojašnjenja. Tokom 2016. godine u prvostepenom carinskom upravnom postupku riješeno je 11.001 upravnih carinskih predmeta. Broj otkrivenih carinskih prekršaja za koje su izdati prekršajni nalozi, odnosno podneseni zahtjevi za pokretanje prekršajnog postupka iznosi 1.200 carinskih prekršaja.

U izvještajnom periodu u oblasti poreza zaprimljeno je i obrađeno 585.023 PDV prijave (planirano 595.000), 2.667 PDA prijave (planirano 2.700) te 13.627 izmijenjenih PDV prijave (planirano 13.820). U 2016. godini izvršeni povrati su iznosili 982.050.575,53 KM, projekcija povrata za 2016. godinu iznosila je cca 987.009.433,90 KM. Izdano je 7.079 prekršajnih naloga, zaprimljen je i obrađen 581 zahtjev za uparivanje neraspoređenih uplata, 76 zahtjeva za oslobađanja sredstava za potrebe Jedinственog računa, te zahtjeva za uvoz preknjiženih uplata sa I i II grupe uplatnih računa na III grupu uplatnih računa.

U oblasti registracije poreskih obveznika riješeno je 4.140 predmeta pokrenutih po zahtjevu i po službenoj dužnosti za upis u Jedinственi registar obveznika indirektnih poreza (planirano 3.700); doneseno je 2.296 rješenja po zahtjevima za izmjenu podataka u Jedinственom registru obveznika indirektnih poreza (planirano 1.874); provedeno je 2.924 prvostepenih upravnih postupaka prestanka registracije (planirano 2.000). Pokrenuto je 2.210 postupaka prestanka registracije/oduzimanja ID broja (planirano 3.000). Doneseno je 3.699 rješenja po zahtjevu za paušalnu naknadu (planirano 2.616). Izvršen je povrat plaćene akcize na lož ulje, alkohol i etil alkohol u iznosu 5.407.178,30 KM. (planirano 5.000.000,00 KM), doneseno je 3.185 rješenja po zahtjevima za povrat plaćene akcize na lož ulje – ZPLO (3.114) i po zahtjevima za povrat akcize plaćene na alkohol i etil alkohol (71) (planirano ukupno 2.832). Sačinjeno je 66 nacrtu rješenja po žalbama u prvom stepenu i izdano je 125 prekršajnih naloga.

U oblasti informacionih tehnologija na održavanju informacionog sistema UINO koji zahtijeva monitoring, podešavanje i pokretanje niza aplikacija i servisa, generisanje izvještaja kao svakodnevnih tekućih aktivnosti, vršene su i kompleksnije intervencije kao što su: uspostavljanje statističkog SQL servera sa upitima iz carinskog podsistema, koji zadovoljavaju potrebe krajnjih korisnika za kreiranjem izvještaja po svojim potrebama, a u okviru nadležnosti djelokruga rada predmetnih korisnika; konfigurisanje fajervola „Fortinet“ i njegovo stavljanje u funkciju glavnog štita na linku za dinamički pristup špeditera u IS UINO; izvršena veoma delikatna i kompleksna popravka na sistemu masovnog skladištenja: ETERNUS DX90 S2 u pomoćnoj server sobi. Završena je implementacija carinske aplikacije AsycudaWorld u carinski informacioni podsistem IS UINO na svim carinskim lokacijama u carinski informacioni podsistem IS UINO. U saradnji sa stručnjacima UNCTAD-a urađeno je automatsko razduženje uplata putem bankovnih fajlova, a proces je moguće još ubrzati izbjegavanjem manuelnog pripremanja fajlova za svaku carinsku lokaciju. Osim standardnih izvještaja koje nudi AsycudaWorld, urađen je prenos podataka u izvještajnu bazu, gdje se rade izvještaji na osnovu sql upita. Završena je izrada softvera za novi tranzitni sistem integrisan u AsycudaWorld, na nacionalnom nivou i operativni tim za tranzit je izvršio testiranje softvera za tranzit u skladu sa trenutno važećom legislativom u toku je faza produkcionog testiranja softvera na po jednoj pilot lokaciji (CI) u svakom RC-u. Takođe je Sistem infrastrukture javnih ključeva (PKI) UINO tehnički kompletiran, testiran i funkcionalan. Sistem je osposobljen za izdavanje kvalifikovanih elektronskih certifikata korisnicima za kvalifikovano elektronsko potpisivanje, autentifikaciju i izdavanje vremenskog žiga u aplikacijama koje koristi UINO BiH i u oktobru 2016. godine PKI sistem UINO je stavljen u produkciju za elektronsko potpisivanje u internoj upotrebi. Za dio internih korisnika - službenika UINO iz PKI sistema UINO je izvršeno izdavanje elektronske potvrde za elektronsko potpisivanje poruka u Sistemu elektronske pošte UINO i za autentifikaciju na domenu UINO. Primjena PKI sistema UINO u poslovnim aplikacijama Informacionog sistema UINO nije vršena u 2016. godini zbog nezavršenih aktivnosti u Ministarstvu transporta i komunikacija BiH u vezi primjene Zakona o elektronskom potpisu i slijedom toga nemogućnosti dobijanja statusa ovjerioca za izdavanje kvalifikovanih elektronskih potvrda potrebnih kod primjene sistema za eksterne korisnike. Pripremljena su u formi prednacrtu podzakonska akta (pravilnici, ugovori, uputstva, zahtjevi) potrebni za rad ovjerioca (certifikacionog tijela) i nakon okončanja aktivnosti na primjeni Zakona o elektronskom potpisu koji, između ostalog, reguliše i pitanje akreditacije i pripadajućih podzakonskih akata UINO će biti spremna za podnošenje zahtjeva za akreditaciju. U toku je izrada softvera za novu poresku aplikaciju. Nabavljena je planirana računarsko-komunikacijska oprema i softveri i isporučeni su u količini od oko 80%, a za oko 20% opreme proces isporuke je u toku. Nabavljeni softveri i dio isporučene informatičke opreme su stavljeni u funkciju.

U UINO je u izvještajnom periodu u drugostepenom upravnom postupku zaprimljeno ukupno 1.757 upravnih predmeta po žalbama izjavljenim na rješenja donesena u prvostepenom upravnom postupku. Osim zaprimljenih žalbi iz 2014. i 2015. godine preneseno je 1.444 upravnih predmeta, tako da je ukupan broj predmeta za rješavanje u 2016. godini iznosio 3.201 predmet. U izvještajnom periodu riješeno je ukupno 1.553 predmeta. Pored navedenog, sačinjeno je 608 odgovora na tužbu povodom pokrenutih upravnih sporova kod nadležnih sudova i 55 odgovora na zahtjev za preispitivanje sudske odluke. Za potrebe vođenja parničnog postupka u kojem je UINO stranka u postupku sačinjeno jedevet

izjašnjenja na tužbe za naknadu štete, ukupna vrijednost sporova 23.643.658,20 KM, sačinjena su tri izjašnjenja na zapisnike sa pripremnih ročišta, 11 izjašnjenja na nalaz i mišljenje vještaka, tri izjašnjenja o potrebi ulaganja žalbe i na uložene pravne lijekove. Sačinjeno je 20 objašnjenja, mišljenja, informacija, vezanih za postupanje UINO u prekršajnim postupcima. Takođe u izvještajnom periodu su u skladu sa Izvještajem o izvršenoj reviziji učinkovitosti na temu "Izdaci za sudske sporove" sačinjene dvije inicijative za unapređenje prakse rada pojedinih organizacionih jedinica čiji cilj je sprečavanje eventualnih budućih sudskih sporova koji bi mogli proisteći iz postupanja tih organizacionih jedinica.

Značajne aktivnosti su provedene u oblasti jačanja interne revizije u UINO i uspostavi funkcije interne revizije u skladu sa Zakonom o internoj reviziji institucija BiH, odnosno u skladu sa Međunarodnim standardima za profesionalnu praksu interne revizije, metodologijom odobrenom od strane Centralne harmonizacijske jedinice Ministarstva finansija i trezora BiH i Kodeksom profesionalne etike za internu reviziju. Značajne aktivnosti su preduzete na unapređenju finansijskog upravljanja i kontrole rada u UINO i uspostavljanju sistema internih kontrola svih poslovnih procesa u UINO i u tu svrhu je donesena i Strategija upravljanja rizicima i Akcioni plan za provođenje iste.

U izvještajnom periodu rad interne revizije se bazirao na savjetodavnim revizijama koje su se odnosile na provođenje uspostavljenog sistema internih kontrola i strategiju upravljanja rizicima u odnosu na revizije ljudskih resursa, reviziju politika i procedura u oblasti informacionih tehnologija i reviziju podrške informacionih tehnologija radu ostalih organizacionih jedinica čiji završetak je izmjenom plana prolongiran za 2017. godinu. Provedene revizije procesa su se odnosile na utvrđivanje carinske vrijednosti putničkih motornih vozila, utvrđivanje carinske vrijednosti roba azijskog i afričkog porijekla, uzimanje uzoraka u carinskom postupku sa robama, planiranje kontrola poreskih obveznika, povrat PDV-a, kontrolu kvaliteta rada poreskih inspektora, potrošnju i nabavku materijala, obuke i usavršavanje zaposlenih, planiranje i kontrolu kvaliteta rada zaposlenih na poslovima sprečavanja krijumčarenja i prekršaja. Ključne koristi od interne revizije u 2016. godini su ukazivanje rukovodstvu na slabosti u postojećem sistemu internih kontrola i procesu upravljanja rizicima uspostavljenim nad svim procesima koji se odvijaju u instituciji, te slabostima internih kontrola u konkretnim revidiranim procesima. Putem izvještaja o izvršenim revizijama rukovodstvu su date 84 preporuke čijom realizacijom se može obezbijediti poboljšanje revidiranih procesa.

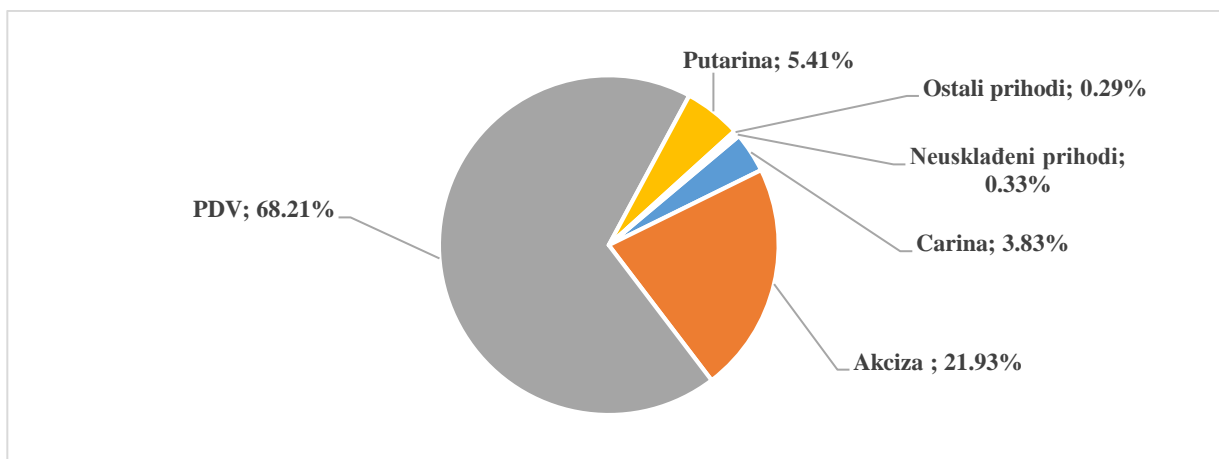
U toku 2016. godine Uprava je nastavila aktivnosti na razvoju sistema finansijskog upravljanja i kontrole koji je u prethodnoj godini uspostavljen u svim organizacionim jedinicama. U svrhu provođenja ovih aktivnosti formirana je Stručna radna grupa za uspostavljanje i razvoj finansijskog upravljanja i kontrole koja kontinuirano sprovodi niz aktivnosti u cilju sistemskog i koordiniranog pristupa otklanjanju nedostaka u nedavno uspostavljenom sistemu finansijskog upravljanja i kontrole i njegovog unapređenja kako bi bio efikasan. Donesen je Plan uspostave i razvoja sistema finansijskog upravljanja i kontrole u Upravi za period 2016-2018. godine, u kome su definisane aktivnosti, nosioci aktivnosti i rokovi za njihovo izvršenje. Donesena je Strategija upravljanja rizicima u kojoj su definisani koraci procesa upravljanja rizicima, uloge, ovlaštenja i odgovornosti u ovom procesu. U Akcionom planu su definisane aktivnosti, nosioci aktivnosti, rok provođenja i indikatori provođenja.

U toku 2016. godine realizovane su sve planirane aktivnosti, tako da je sistemskim i koordiniranim pristupom unapređenju uspostavljenog sistema obezbijeđeno otklanjanje nedostataka u dokumentima kojima su ranije definisani poslovni ciljevi, procesi i aktivnosti, što predstavlja osnov za pravilno identifikovanje rizika, njihovih uzorka, potencijalnih posljedica, procjene i daljih postupanja kako bi se isti sveli na prihvatljiv nivo. UINO je pripremila Srednjoročni plan rada za period 2017-2019. godine i Program rada za 2017. godinu koji je usvojen od strane Upravnog odbora.

III PLANIRANI I REALIZOVANI PROGRAMSKI ZADACI

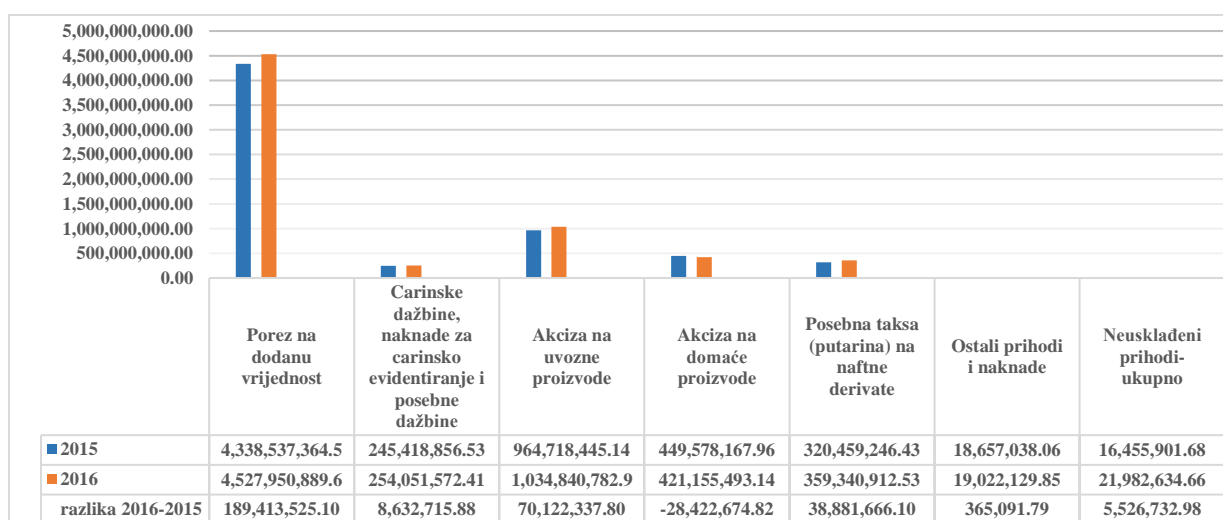
1. Naplata prihoda

U 2016. godini UINO je ukupno prikupila 6,638 mlrd KM prihoda na Jedinstvenom računu što je za 4,48% (cca 285 miliona KM) više u odnosu na nivo izvršenja u 2015. godini. U strukturi ukupno prikupljenih prihoda od indirektnih poreza i ostalih prihoda, uplaćenih na Jedinstveni račun najviše je prikupljeno prihoda od poreza na dodanu vrijednost (PDV), u iznosu od 4,520 mlrd KM, koji u ukupnim prihodima učestvuje sa 68,09%, zatim od akciza na uvozne proizvode u iznosu od 1,035 mlrd KM (15,59%), od akciza na domaće proizvode u iznosu od 421 milion KM (6,34%), od putarina na naftne derivate u iznosu od 359 miliona KM (5,41%) od carinskih dažbina u iznosu od 254 miliona KM (3,83%). Pregled naplate prihoda po vrstama predstavljen je na grafikonu 7.

Grafikon 7: Struktura prikupljenih prihoda u 2016. godinu

U 2016. godini zabilježen je rast PDV-a za 4,37% u odnosu na prethodnu godinu. Nastavljen je rast prihoda po osnovu carinskih dažbina i isti su za 3,52% veći u odnosu na 2015. godinu.

Grafikon 8: Prikupljeni prihodi po vrstama

U 2016. godini zabilježen je rast ukupnih akciza na koje je u najvećem dijelu uticao rast akciza na uvoznu naftu i naftne derivate. Međutim, za razliku od prethodnih godina, bilježimo pad ukupnih prihoda od akciza na duvan i duvanske prerađevine, i pored dodatnog povećanja iznosa posebne akcize na cigarete za 0,15 KM (Odluka o utvrđivanju posebne i minimalne akcize na cigarete i iznos akcize na duvan za pušenje za 2016. godinu, "Službeni glasnik BiH", broj: 94/15) u cilju harmonizacije akcizne politike BiH sa politikom akciza na cigarete u EU. Posebna akciza je povećana sa 1,05 KM na 1,20 KM za pakovanje od 20 komada u 2016. godini, dok je minimalna akciza iznosila 2,23 KM za pakovanje cigareta od 20 komada. Odlukom je definisano da se na duvan za pušenje plaćala akciza u iznosu od 89,20 KM po kilogramu.

U 2016. godini, zabilježen je rast akciza na naftu i naftne derivate (prihodi od akciza na naftu i naftne derivate veći su za cca 38 miliona KM u odnosu na prošlu godinu, od toga akciza na uvoznu naftu i naftne derivate bilježi rast od cca 49 miliona KM, dok akciza na domaću naftu i naftne derivate bilježi pad od cca 11 miliona KM) kao i rast ukupnih akciza za cca 42 miliona KM u odnosu na prošlu godinu. Prihodi od akciza na duvan i duvanske prerađevine manji su za cca 4 miliona KM u odnosu na prošlu godinu, od toga akciza na uvozni duvan i duvanske prerađevine bilježi rast od cca 22 miliona KM, dok akciza na domaći duvan i duvanske prerađevine bilježi pad od cca 26 miliona KM.

Akciza na uvozne proizvode veća je za 7,27% u odnosu na prethodnu godinu, dok su prihodi po osnovu domaćih akcizasa manji za 6,33% u odnosu na prethodnu godinu.

Kontinuirano povećanje posebne akcize rezultiralo je porastom cijena cigareta, koje su i u 2016. godini uticale na nastavak trenda pada potrošnje uvoznih cigareta mjerene brojem izdatih akciznih markica za uvozne cigarete (tabela 1).

Tabela 1: Količina izdatih markica na domaće duvanske prerađevine

Vrsta duvanske prerađevine	2015.	2016.	razlika 2016-2015	index
Domaće cigarete	84.831.500	66.600.000	-18.231.500	78,51
Domaći duvan za pušenje	530.800	564.000	33.200	106,25
UKUPNO	85.362.300	67.164.000	-18.198.300	78,68

Za razliku od prethodne godine došlo je do pada potrošnje domaćih cigareta (tabela 2).

Tabela 2: Količina izdatih markica na uvozne duvanske prerađevine

Vrsta duvanske prerađevine	2015	2016	razlika 2016-2015	index
Uvozne cigarete	214.340.000	197.785.000	-16.555.000	92,28
Ostale uvozne duvanske prerađevine	43.978	40.993	-2.985	93,21
Uvozni duvan za pušenje	504.160	862.364	358.204	171,05
UKUPNO	214.888.138	198.688.357	-16.199.781	92,46

U 2016. godini izdato manje za 18,2 miliona komada akciznih markica na domaće cigarete u odnosu na 2015. godinu, a kod uvoznih cigareta, zabilježen je pad u količini izdatih markica u 2016. godini u odnosu na 2015. godinu za 16,5 miliona kom.

Kako je Zakonom o akcizama u BiH propisano i obilježavanje kafe i prirodne rakije akciznim markicama, Uprava je po ovom osnovu u 2016. godini planirala materijalne izdatke za štampanje akciznih markica, u iznosu od 2.600.000 KM.

2. Raspodjela prihoda

Prikupljeni neto prihodi za raspodjelu korisnicima prihoda u 2016. godini, iznose 5,530 mlrd KM, i isti su u odnosu na 2015. godinu, kada su iznosili 5,259 mlrd KM veći za 5,16%.

UINO je raspodjelu i doznačavanje prikupljenih prihoda u 2016. godini, vršila shodno odlukama Upravnog odbora UINO i prema važećim koeficijentima raspodjele, tako da su, nakon izdvajanja sredstava za minimalne rezerve u svrhu obezbjeđenja povrata sredstava obveznicima (iznos od 1,108 mlrd KM) i za putarine za izgradnju autoputeva 0,10 KM (iznos od 144 miliona KM) korisnicima doznačena sredstava i to: 750 miliona KM u korist BiH - finansiranje institucija, 2,955 mlrd KM u korist Federacije BiH, 1,510 mlrd KM u korist Republike Srpske i 164 miliona KM u korist Distrikta Brčko BIH. Pregled raspodjele prihoda u 2016. godini predstavljen je u tabeli 3. U 2016. godini, FBiH doznačeno je 5,05%, RS 6,63% i BD BiH 5,58% više prihoda nego u 2015. godini.

Tabela 3: Pregled naplate i raspodjele indirektnih poreza u 2016/2016 god. u (000 KM)

Redni broj	Opis	Godišnji plan 2016*	Ostvareno za period I- XII		Index		% učešća u ukupnim ostvarenim prihodima
			2016	2015	I- XII/16 god. plan	I- XII/16 I- XII/15	
1.1.	Carine	257.600	254.048	245.419	98,62	103,52	3,83
1.2.	Akcize	1.452.400	1.455.975	1.414.297	100,25	102,95	21,93
1.3.	PDV	4.467.200	4.519.759	4.338.537	101,18	104,18	68,09
1.4.	Putarina	325.000	359.341	320.459	110,57	112,13	5,41
1.5.	Ostali prihodi	24.300	19.013	18.657	78,24	101,91	0,29
1.6.	Neusklađeni prihodi	0	30.209	16.456		-	0,46
II	Ukupno bruto prihodi (1.1 do 1.6.)	6.526.500	6.638.344	6.353.825	101,71	104,48	100,00
III	Raspored prihoda (3.1. do 3.6.)		6.630.899	6.357.658		104,30	
3.1.	Putarina		143.552	128.291		111,90	
3.2.	Minimalne rezerve		1.107.860	1.094.495		101,22	
3.3.	BiH - finansiranje institucija		750.000	750.000		100,00	
3.4.	Federacija		2.955.149	2.813.068		105,05	
3.5.	Republika Srpska		1.509.992	1.416.141		106,63	
3.6.	Distrikt Brčko		164.347	155.663		105,58	

*Napomena: Plan prihoda izrađen je na bazi septembarskih projekcija indirektnih poreza za period 2015 -2018 dostavljenih od strane Odjeljenja za makroekonomsku analizu.

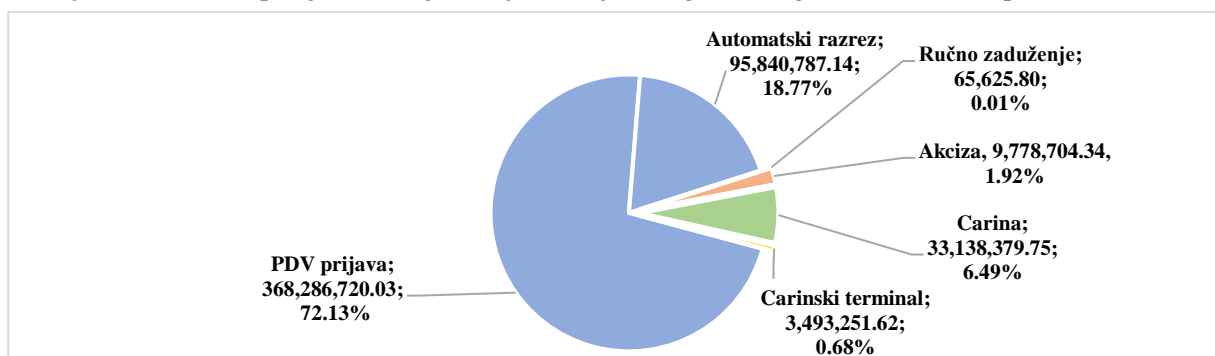
3. Povrat indirektnih poreza

Uprava je u 2016. godini za obveznike indirektnih poreza po osnovu povrata indirektnih poreza rezervisala iznos od 1,108 mlrd KM što je za 1,22% odnosno za 13 miliona KM više u odnosu na 2015. godinu. Od toga se 993 miliona KM odnosi na povrat PDV-a obveznicima po poreskim prijavama, 102 miliona KM PDV-a po osnovu člana 29. Zakona o PDV-u, a 13 miliona KM se odnosi na povrate po ostalim osnovama (povrati po rješenjima iz carinskog postupka, povrati akciza).

Na rast povrata PDV-a privrednim subjektima prevashodno je uticao rast povrata PDV-a u skladu sa članom 29. stav 1. tačka 1-4. Zakona o PDV-u. Odnosno, za potrebe povrata PDV-a u skladu sa članom 29. Zakona o PDV-u (tačke 1, 2. i 3. diplomatska i konzularna predstavništva, međunarodne organizacije i osoblje; tačka 4. međunarodni projekti pružanja pomoći) u 2016. godini rezervisana su sredstva u iznosu od 102 miliona KM a što je u odnosu na rezervisana sredstva za isti period prethodne godine kada su iznosila 91 milion KM više za 11,62% odnosno za cca 11 miliona KM.

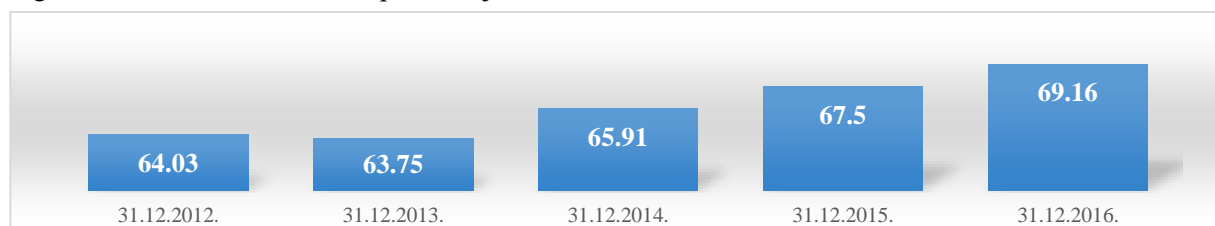
4. Prinudna naplata – dugovanja

Ukupan dug po osnovu PDV-a u periodu 01.01.2006.- 31.12.2016.godine iznosi 464.193.132,97 KM, od čega dug po osnovu automatskog razreza PDV obaveze iznosi 95.840.787,14 KM, tj. 20,65 % ukupnog PDV duga, dug po PDV prijavi 368.286.720,03 KM, tj. 79,34 % ukupnog PDV duga, i dug po osnovu ručnog zaduženja PDV-a na ino-usluge i po posebnoj šemi u građevinarstvu iznosi 65.625,80 KM, tj. 0,01% od ukupnog PDV duga, u koji su uključeni glavni dug i naknadni teret prinude.

Grafikon 9: Dug na dan 31.12.2016. godine

Ukupno obračunata kamata iznosi 97.699.849,00 KM od čega je uplaćeno 72.611.902,66 KM. Procenat naplate duga po osnovu PDV prijave u 2016. godini iznosi 69,16 %. Povećanje procenta naplate duga po osnovu PDV-a je za 1,66% veće u 2016.godini u odnosu na 2015.godinu. Na dan 31.12.2015. godine dug po osnovu PDV-a je iznosio 342.895.677,67 KM sa procentom naplate 67,50%, dok je ukupan dug po osnovu PDV-a a na kraju 2016.godine bio veći za 33.738.622,21 KM, s tim da je procenat naplate duga iznosio 69,16 %, odnosno povećan je za 1,66 %.

Grafikon 10: Procenat naplate duga po PDV prijavama

U toku 2016.godine postupak prinudne naplate pokrenut je za dug po osnovu PDV-a u iznosu od 162.535.304,86 KM od čega je ukupno naplaćeno 75.657.578,78 KM te je ostalo za uplatu 86.877.726,08 KM. Dug po PDV prijavi iznosi 73.347.211,19 KM, tj. 84,33 %. Dug po osnovu automatskog razreza PDV obaveze iznosi 13.530.514,89 KM, tj. 15,57 %. Procenat naplate duga po osnovu PDV prijave za dug iz 2016.godine iznosi 50,74 %, i manji je u odnosu na procenat naplate ukupnog duga iz razloga što u skladu sa članom 34. Zakona o postupku indirektnog oporezivanja ("Službeni glasnik BiH", broj 89/05 i 100/13) uplate namiruju najstariju obavezu.

U 2016. godini u odnosu na 2015. godinu veći je ukupan iznos duga za koji je pokrenut postupak prinudne naplate i to za 11.109.789,38 KM dok je naplaćen iznos za taj dug povećan za 5.557.072,38 KM. Procenat naplate duga po osnovu PDV prijave za koji je pokrenut postupak prinudne naplate u 2016.godini povećan za 0,38% u odnosu na 2015.godinu.

Dug po osnovu akcize za koji je automatski pokrenut postupak prinudne naplate na dan 31.12.2016. godine iznosi 9.778.704,34. U toku 2016.godine pokrenut je postupak prinudne naplate za dug po osnovu akcize u iznosu od 11.256.701,09 KM, od čega je naplaćen iznos od 6.544.984,54 KM.

Dug fizičkih i pravnih lica iz carinskog postupka na dan 31.12.2016.godine iznosi 33.138.379,75 KM. U toku 2016.godine pokrenut je postupak prinudne naplate za dug iz carinskog postupka u iznosu od 6.860.584,62 KM, od čega je naplaćeno 419.862,72 KM. U odnosu na 2015.godinu povećan je iznos duga za 6.928.394,21 KM.

Dug po osnovu terminala na dan 31.12.2016.godine iznosi 3.493.251,62 KM i manji je u odnosu na dug na dan 31.12.2015.godine za 575.229,23 KM. U toku 2016.godine pokrenut je postupak prinudne naplate za dug po osnovu terminala u iznosu od 327.341,50 KM, od čega je naplaćen iznos od 91.436,71 KM. Dug za koji je pokrenut postupak prinudne naplate u toku 2016.godine po osnovu korištenja carinskih terminala u odnosu na 2015.godinu manji je za 19.549,36 KM, a naplaćeni iznos u postupku prinudne naplate je manji za 18.982,18 KM. Pregled stanja duga po vrstama u 2016. godini i procenata naplate duga prikazan je u tabeli br. 5.

Treba napomenuti da je od 30.12.2013.godine u primjeni manja stopa kamate koja se obračunava na dug koji nije plaćen u roku kao i manji procenat naknadnog tereta prinude.

U toku 2016.godine ostvareni su i efekti od prodaje zaplijenjenih vrijednosnih papira i nepokretne imovine.

Vrijednost prodate oduzete robe u 2016.godini na nivou UNO iznosi 252.145,91 KM, što je za 6.245,64 KM više nego u 2015.godini, a vrijednost uništene robe u 2016.godini na nivou UNO iznosi 226.683,41 KM što je za 153.605,96 KM manje nego u 2015.godini, a vrijednost vraćene robe u 2016.godini iznosi 50.701,47 KM što je za 45.134,88 KM manje nego u 2015.godini.

5. Kontrolna aktivnost

U okviru obavljanja kontrolne funkcije UINO je u izvještajnom periodu preduzimala aktivnosti na kontroli poštivanja propisa o indirektnom oporezivanju i otklanjanju uočenih nepravilnosti.

U oblasti analize i upravljanja rizicima tokom 2016. godine težište aktivnosti usmjereno je na: analizu rizika prema vrstama prikupljenih prihoda da bi se utvrdile potencijalne oblasti rizika po prihode i predložile reakcije na rizike; analizu poreskih obveznika radi izrade prijedloga za kontrolu obveznika; analize po dostavljenim modalitetima poreskih prevara; analize i izrada prijedloga kriterija selektiviteta koji se koriste pri obradi carinskih deklaracija u ASYCUDA carinskom informacionom podsistemu; analize za izradu fiksnog dijela godišnjeg plana naknadnih carinskih kontrola za 2017. godinu; analizu eksternog okruženja UINO korištenjem podataka iz IS UINO i vanjskih izvora podataka kako bi se identificirali konkretni, specifični rizici u određenim sektorima privrede i osigurala rješenja. Rezultati analiza korišteni su u planiranju kontrolnih aktivnosti, po kojem osnovu je u oblasti PDV-a u 2016. godini izvršeno 1.123 kontrola, čiji su ukupni efekti 18.039.362 KM s napomenom da je 95 zadanih kontrola u toku, a 10 nije pokrenuto. Dodatni efekti kontrola koje su bile u toku u trenutku sačinjavanja izvještaja za 2015.godinu iznose 4.785.292 KM.

a) Carinska kontrola

U oblasti carinske kontrole u izvještajnom periodu aktivnosti su usmjerene na intenzivirane kontrole kod uvoznika, vezano za uvoz robe (tekstil) iz zemalja Azije, Afrike i Turske, kao i provjere porijekla robe uvezene iz EU, kao i zemalja CEFTA-e i EFTA. Stavljene su akcenat i na kontrolu utvrđivanja carinske vrijednosti te provjere porijekla i vrijednosti uvoza rabljenih motornih vozila. Značajne aktivnosti su preduzimate i na provođenju kontrole uvoza lijekova, dodataka prehrani i ljekovitih preparata. Takođe su provedene kontrole na zahtjev carinskih administracija drugih zemalja sa kojima je potpisan Sporazum o međusobnoj saradnji. Grupe za kontrolu pri regionalnim centrima su postupale po 882 naloga za kontrolu i predkontrolu u 2016. godini i to po: 778 naloga za kontrolu izdatih u 2016.godini, što čini 88% od ukupno izdatih naloga po kojima se postupalo i po 104 prenesena naloga iz 2015. godine, koji čine 12 % naloga za kontrolu, po kojima se postupalo u 2016.godini, dok je Odsjek za kontrolu u Središnjem uredu postupao po 1 nalogu za kontrolu.

U cilju sagledavanja rada grupa za kontrolu pri regionalnim centrima i Odsjeka za kontrolu, u tabela broj 4 iskazani su podaci o broju sačinjenih zapisnika po izdatim nalozima za kontrolu i predkontrolu u 2016. godini u poređenju sa 2015.godinom.

Tabela 4: Izvršene kontrole u 2016/2015. godina

Izvršene kontrole	Banja Luka	Mostar	Sarajevo	Tuzla	Središnji ured	Ukupno
Izvršene u 2015.	242	185	150	230	1	808
Izvršene u 2016.	235	198	173	231	1	838
Indeks 2016/2015	97,11	107,03	115,33	100,43	100,00	103,71

U 2016. godini sačinjeno je 838 zapisnika o naknadnoj kontroli i pretkontrolama što je zaca 4% više u odnosu na postupanje u 2015. godini.

Prema planu rada za 2016. godinu carinska kontrola je svoje aktivnosti usmjerila na provođenje fiksnih i varijabilnih naknadnih kontrola, ukupno 1.008 naknadnih kontrola. Fiksni dio plana kontrola zasnovan je na indikatoru rizika sačinjen na osnovu analize i upravljanja rizicima te je planirano ostvarenje 400 fiksnih naknadnih kontrola (sveobuhvatna kontrola) i u izvještajnom periodu obuhvatale su 400 pravnih lica, koje su raspoređene po grupama za kontrolu pri regionalnim centrima (100 fiksnih kontrola po grupama u RC). U tabeli broj 5 dat je prikaz planiranih i provedenih kontrola u 2016. godini.

Tabela 5: Pregled planiranih i izvršenih kontrola u 2016. godini

Opis	Planirano	Izvršeno	% izvršenja
Fiksni nalozi za kontrolu	400	297	74%
Varijabilni nalozi za kontrolu	608	540	89%
UKUPNO	1.008	837	83%

Na osnovu provedenih naknadnih carinskih kontrola u 2016. godini za naknadnu naplatu predložen je iznos od 2.679.802,20 KM, što je za 84,27% manje u odnosu na 2015. godinu, s tim da je u 2016. godini po postupcima naknadne kontrole naplaćeno 895.011,32 KM što je za 28,39% više u odnosu na naplatu ostvarenu u 2015. godini. U 2016. godini podneseno je ukupno 1407 prijedloga za naknadnu naplatu i izdato 14 prekršajnih naloga.

Tabela 6: Aktivnosti Odsjeka/grupa za kontrolu u 2016. godini u poređenju sa 2015. godinom

Aktivnosti	Ostvareno u 2015.	Ostvareno u 2016.	%povećanja/smanjenja
Administrativna pomoć	147	113	-23,13
Prekursori, lijekovi	183	203	10,93
Prekršajni nalog	14	14	0,00
Prekršajni postupak	24	0	-100,00
Prijedloga za naplatu	8.126	1.407	-82,69
Predloženo za naknadnu naplatu KM	17.037.702,53	2.679.802,20	-84,27
Naplaćeno u KM	697.103,22	895.011,32	28,39

U oblasti naknadne kontrole preduzimate su značajne aktivnosti na pružanju administrativne pomoći raznim institucijama u BiH i carinskim administracijama drugih zemalja (113 dopisa) kao i razmjenu podataka o prekursorima (203 dopisa). Takođe su provedene aktivnosti: saradnja sa Interpolom; provjera porijekla, ovlaštenih izvoznika i pojednostavljenih procedura; saradnja sa Državnom Regulatornom Agencijom za radijacijsku i nuklearnu sigurnost; evidencije i kontrole razduživanja dozvola za uvoza/izvoza/tranzita prekursora i opojnih sredstava i izvještavanje nadležnih institucija; saradnja sa Inspekcijama na nivou države i entiteta; postupali po zahtjevu drugih organa i institucija BiH (Sud, Tužiteljstvo, SIPA, OSA, entitetske porezne uprave, inspekcije, policija i dr.); postupano je po zahtjevu drugih carinskih administracija zemalja sa kojima su potpisani ugovori o suradnji (zemlje EU, zemlje CEFTA, Republika Turska).

U 2016. godini Odsjek za kontrolu u znatnoj mjeri bio je angažovan na poslovima po zahtjevima Ministarstva unutrašnjih poslova Federacije BiH i Ministarstva unutrašnjih poslova Republike Srpske, kao i po zahtjevima tužilaštava iz Republike Srpske ili zahtjevima Kantonalnih tužilaštava iz F BiH, na pružanju administrativne pomoći u istražnim radnjama na suzbijanju kriminala. U svom radu Odsjek je bio angažovan na poslovima po zahtjevima Tužilaštva BiH kao i po zahtjevima Državne agencije za istrage i zaštitu (SIPA).

b) Provođenje propisa

U 2016. godini kontinuirano su preduzimate radnje s ciljem otkrivanja i sprečavanja carinskih i poreskih prevara kao i na prikupljanju, upoređivanju, procjenjivanju i analiziranju svih relevantnih obavještajnih informacija i podataka koji pomažu u otkrivanju krivičnih i prekršajnih djela iz oblasti indirektnih poreza, te njihovo blagovremeno dostavljanje nadležnim organizacionim jedinicama UINO kao i drugim institucijama i službama.

U izvještajnom periodu ostvarena je uspješna saradnja sa nadležnim tužilaštvima i drugim agencijama za provođenje zakona, a rezultat te saradnje su zajednički provedene sljedeće operativne aktivnosti:

- **Operativna akcija „LIŠTICA“** - Shodno Naredbi Suda BiH, dana 11.02.2016. godine službenici Sektora za provođenje propisa su, zajedno sa službenicima Državne agencije za istrage i zaštitu BiH, učestvovali u radnjama pretresa na većem broju lokacija radi pronalaženja predmeta kojima je izvršeno krivično djelo nedozvoljeni promet akciznih proizvoda iz člana 210a. Prilikom realizacije akcije oduzet je duvan i duvanske prerađevine u vrijednosti od 1.392.429,35 KM.
- **Operativna akcija „KURIR II“** - Na osnovu naredbi Suda i Tužilaštva BiH u saradnji sa Državnom agencijom za istrage i zaštitu BiH dana 21.04.2016. godine sprovedena je akcija u kojoj su učestvovali i službenici Sektora za provođenje propisa. Podneseno je više izvještaja o počinjenom krivičnom djelu. Prilikom realizacije akcije oduzeta je razna roba tržišne vrijednosti 867.145,01 KM.
- **Operativna akcija „ČARLI“** - Dana 15.06.2016. godine službenici Državne agencije za istrage i zaštitu BiH u saradnji sa pripadnicima Sektora za provođenje propisa poduzeli su aktivnosti potrebne za izvršenje Naredbe Suda BiH, a koje se tiču uvoza/prodaje automobila i auto dijelova.
- **Operativna akcija „LIST II“** - Unavedenoj akciji dana 06.10.2016. godine službenici Sektora za provođenje propisa i Državne agencije za istrage i zaštitu BiH su shodno naredbama Suda BiH na više lokacija u BiH proveli radnje pretresa te privremeno oduzeli poslovnu dokumentaciju kod više PDV obveznika. Prilikom realizacije akcije oduzeta je razna roba (mašina za rezanje duhana, mašina za oštrenje noževa za sječenje duhana, digitalna vaga, rezani duhan, korjen lista duhana, sušeni duhan u listu, cigarete i pribor za cigarete) tržišne vrijednosti 155.000,00 KM.
- **Operativna akcija „RINGIŠPIL“** - dana 17.11.2016. godine u saradnji sa Državnom agencijom za istrage i zaštitu BiH izvršen je pretres i izuzimanje predmeta i dokumentacije kod više lica, a vezano za predmet Tužilaštva BiH, zbog sumnje da su prijavljena licapočinila krivična djela poreska utaja ili prevara iz člana 210.KZ BiH; zloupotreba osiguranja iz člana 302.; obmane pri dobijanju kredita ili drugih pogodnosti iz člana 268. i prevara iz člana 294. KZ FBiH.

Operativne akcije organizirane od strane međunarodnih organizacija (WCO, SELEC, INTERPOL):

- „Chimera“ - kontrola malokalibarskog i lakog naoružanja sa posebnim osvrtom na prenos novčanih sredstava za kupovinu istog;
- „Gryphon II“ - suzbijanje nelegalnog prometa duvanom, duvanskim proizvodima i repromaterijala koja se koriste za proizvodnju navedenih proizvoda;
- „Trigger II“ - sprečavanje ilegalne trgovine naoružanjem;
- „Westerlies 4“ - nedopuštena trgovina metamfetaminom i drugom krijumčarenom robom u avio-saobraćaju.

U izvještajnom periodu zaprimljeno je 470 prijava (e-mail, otvorena linija, redovna pošta ili putem drugih izvora) i na osnovu 292 dostavljene su povratne informacije i zabilježen je finansijski učinak u ukupnom iznosu od 6.150.724,96 KM. Prioritet u radu su bili prikupljanje kvalitetnih informacija, a rezultat prikupljenih informacija prikazan je u tabeli 7.

Tabela 7: Pregled rezultata po prikupljenim informacijama

Organizaciona jedinica	Opis	2015.	2016.
Grupa za istrage	Broj informacija	118	98
	Broj podnesenih izvještaja	13	21
	Iznos štete u KM	12.246.846,00	3.769.329,00
Grupa za sprečavanje krijumčarenja i prekršaja	Broj informacija	620	480
	Broj zahtjev za pokretanje prek. postupka	117	87
	Broj izdatih prek. naloga	231	110
	Iznos u KM	101.586,00	69.249,00
	Vrijednost privremeno oduzete robe	2.222.165,00	1.037.771,00
Ostale organizacione jedinice UINO i drugi organi	Broj informacija	1.282	1.310
	Efekat kontrole	23.981.524,00	7.009.864,00

Ukupan finansijski efekat KM	38.552.121,00	11.886.212,00
-------------------------------------	----------------------	----------------------

U oblasti sprečavanja krijumčarenja i prekršaja, u izvještajnom periodu preduzimane su radnje na sprečavanju unosa neprijavljene robe preko graničnih prelaza, sprečavanje neprijavlivanja ili lažnog deklarisanja robe pri carinjenju u carinskim ispostavama te rad u unutrašnjosti BiH. Provodeći navedene mjere i radnje, u oblasti sprečavanja krijumčarenja i prekršaja izdato je 186 prekršajnih naloga i izrečene novčane kazne u iznosu od 48.150,00 KM, podneseno je 760 zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka i privremeno oduzeta roba u iznosu od 8.3 mil KM. Poređenje ostvarenih rezultata u 2016. godini sa rezultatima iz 2015. godine prikazani su u tabeli 8.

Tabela 8: Rezultati u oblasti sprečavanja krijumčarenja

Opis	2015.	2016.	%povećanja /smanjenja
Broj podnesenih prekršajnih naloga	343	186	-45,77%
Iznos novčane kazne po izdanim prekršajnim nalogima	102.600,00	48.150,00	-53,07%
Broj podnesenih zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka	663	760	14,63%
Vrijednost privremeno oduzete robe (KM)	5.681.848,00	8.227.500,00	44,80%

Istražne jedinice su u 2016.godini svakodnevno provodile aktivnosti na otkrivanju, sprečavanju i procesuiranju krivičnih djela iz oblasti indirektnih poreza, poduzimane su mjere i radnje po brojnim zahtjevima nadležnih tužilaštava te zaprimljenim naredbama Suda BiH. Nadležnim tužilaštvima je najviše upućeno prijava za počinjeno krivično djelo poreske prevare ili utaje, te je zabilježen veći broj upućenih prijava za počinjeno krivično djelo nedozvoljene trgovine iz člana 267. KZ FBiH. Rezultat rada istražnih jedinica u 2016. Godini prikazan je u tabeli 9.

Tabela 9: Rezultati istražnih radnji

Vrsta prijave	Broj podnesenih prijava nadležnim tužilaštvima			Iznos prijavljene štete po podnesenim prijavama		
	2015.	2016.	%povećanja /smanjenja	2015.	2016.	%povećanja /smanjenja
Izvještaj	69	125	81,16%	20.584.795,46	16.928.162,62	-17,76%
Informacija	15	24	60,00%	23.163.742,04	7.815.165,55	-66,26%
Obavještenje	7	1	-85,71%	2.472.235,72	364.026,66	-85,28%
Dopuna	5	10	100,00%	11.358.995,51	3.964.084,89	-65,10%
Ukupno	96	160	66,67%	57.579.768,73	29.071.439,72	-49,51%

U oblastiprovođenja propisa upoređivanjem ostvarenih rezultata u izvještajnom periodu u odnosu na2015. godinu, evidentno je da je broj podnesenih krivičnih prijava nadležnim tužilaštvima porastao za 66,67 %, mada je iznos štete po podnesenim prijavama manji od iznosa prijavljenog u 2015. godini. Potrebno je naglasiti da su istražne aktivnosti u 2015.godini ostvarile rekordan rezultat od osnivanjaUINO. Primjetno je i povećanje broja prekršajnih prijava u odnosu na prethodnu godinu (porast za 14,63%), umanjnje broja izdatih prekršajnih naloga (pad za 45,77%) i analogno umanjnje iznosa izrečenih kazni (pad za 53,07%), kao i znatno povećanje vrijednosti privremeno oduzete robe (porast za 44,80%). Poseban rezultat provedenih istražnih aktivnosti u 2016.godini je rezultiralo donošenje šest pravosnažnih presuda u predmetu „Elipsa i drugi“, te više donesenih prvostepenih presuda u predmetu „MB Kečerović i drugi“.

c) Poreska kontrola

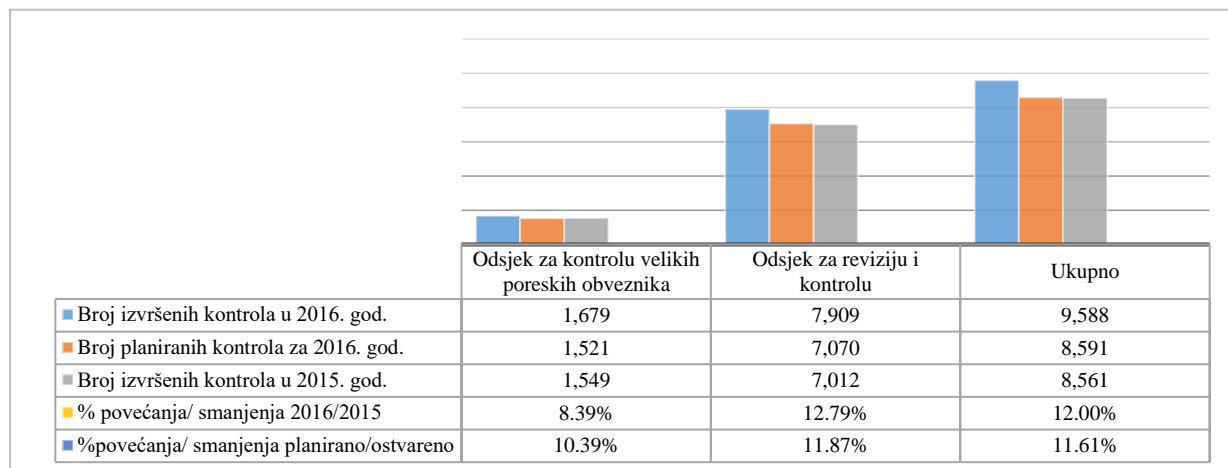
U izvještajnom periodu u oblasti poreske kontrole provedene su aktivnosti na dodatnom unapređenju, modernizaciji i poboljšanju poslovnih procesa posebno putem efikasnije razmjene podataka o poreskim obveznicima te identifikovanja obveznika za provođenje kancelarijskih i terenskih kontrola.

U oblasti revizije i kontrole u 2016.godini izvršeno je ukupno 7.909 kontrola što je za 839 kontrola ili 12 % više od planiranoga broja kontrola (7.070) za 2016. godinu. Broj izvršenih kontrola za 2016.godinu je u odnosu na broj izvršenih kontrola za 2015. godinu (izvršeno 7.012) povećan za 897 tj. 12,79 %. Bruto efekat kontrola ostvaren u 2016.godini iznosi 65.409.117 KM što predstavlja ukupan razrez dodatne obveze prema rješenjima inspektora, što je za 2.958.170 KM, tj. 4,74% više nego u 2015. godini kada je ostvaren efekat u iznosu od 62.450.947 KM.Neto efekat (efekat nakon rješavanja žalbi i obnova postupka) ostvaren tokom 2016. godine iznosi 48.122.230 KM što je za 5.229.003KM tj. 9,8 % manje nego u 2015. godini kad je ostvareni neto efekat iznosio 53.351.233 KM (*napominjemo da je korekcija efekata u obnovi postupka za 2016. godinu iznosila 6.020.550 KM što za 1.313,35 % je više u*

odnosu na 2015. godinu, te da je istom najvećim dijelom izvršeno umanjenje u postupcima po naredbama Tužiteljstva BiH, predmeti „Elipsa i dr.“).

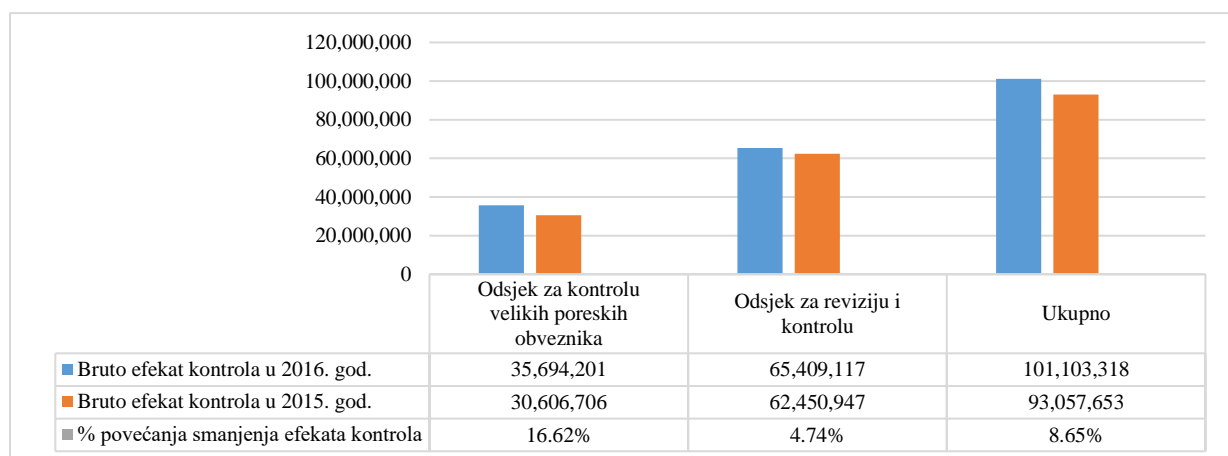
U provođenju poslova revizije i kontrole izdato je ukupno 2.653 prekršajnih naloga, što je za 629 odnosno 31,08% više nego u 2015. godini kada je broj izdatih prekršajnih naloga iznosio 2.024.

U oblasti kontrole velikih poreskih obveznika izvršeno je ukupno 1.679 kontrola što je za 10,4 % više od planiranog (planirano 1.521). Broj izvršenih kontrola u 2016. godini je povećan za cca 8,39 % u odnosu na 2015. godinu, kada je izvršeno 1.549 kontrola.

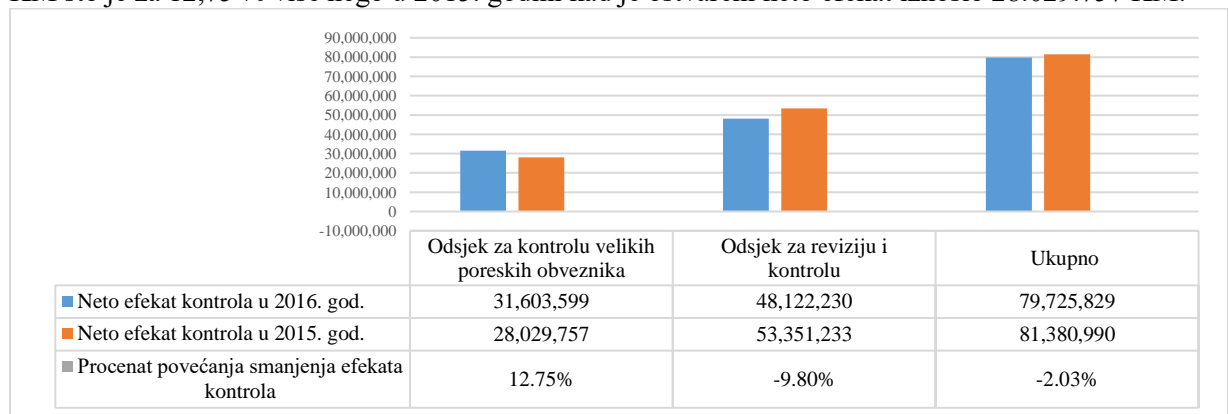
Grafikon 11: Planirane i izvršene poreske kontrole 2016/2015 godina

Bruto efekat kontrola ostvaren u 2016. godini iznosi 35.694.201 KM što je za 16,62 % više nego u 2015. godini kada je ostvaren bruto efekat u iznosu 30.606.706 KM.

Grafikon 12: Bruto efekat provedenih poreskih kontrola 2016/2015 godina

Neto efekat (efekat nakon provedenih postupaka po žalbi) ostvaren u 2016. godine iznosi 31.603.599 KM što je za 12,75 % više nego u 2015. godini kad je ostvareni neto efekat iznosio 28.029.757 KM.

Grafikon 13: Neto efekat provedenih poreskih kontrola 2016/2015 godina

U 2016. godini su ovlaštene osobe u postupku kontrole velikih poreskih obveznika izdale ukupno 818 prekršajnih naloga, što je po broju prekršajnih naloga više za 51,2 % u odnosu na 2015. godinu kada je izdano ukupno 541 prekršajni nalog.

IV ZAKONODAVNE AKTIVNOSTI

UINO je u toku 2016. godine preduzimala niz aktivnosti na pripremi podzakonskih akata koji su upućivani Upravnom odboru na razmatranje i donošenje u cilju unapređenja rada ove Uprave, kao što su: Pravilnik o kontroli i ograničenoj provjeri indirektnih poreza, ("Službeni glasnik BiH", broj: 68/16) Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o registraciji i upisu u Jedinstveni registar obveznika indirektnih poreza, ("Službeni glasnik BiH", broj: 68/16); Odluke o utvrđivanju posebne i minimalne akcize na cigarete i iznos akcize na duhan za pušenje za 2017. godinu ("Službeni glasnik BiH", broj: 84/16), Odluka o carinskim terminalima ("Službeni glasnik BiH" broj: 11/16). Doneseno je niz uputstava u oblasti carina i to: Uputstvo o izmjenama Uputstva o provođenju pojednostavljenog prijavljivanja robe na osnovu nepotpune carinske prijave ("Službeni glasnik BiH" broj: 28/16), Uputstvo o izmjenama Uputstva o provođenju postupka po karnetu TIR ("Službeni glasnik BiH" broj: 49/16). Uputstvo o izmjeni Uputstva o ovlaštenom pošiljaocu i ovlaštenom primaocu ("Službeni glasnik BiH" broj: 49/16) Instrukcija o korištenju gotovinskog depozita, kao sredstva osiguranja carinskog duga u carinskom postupku stavljanja robe u slobodan promet ("Službeni glasnik BiH" br.: 67/16 i 74/16), Uputstvo o izmjenama Uputstva o popunjavanju carinske prijave podnijete u pisanom obliku i korištenjem tehnike obrade podataka i zbirne prijave. Takođe su izrađena interna akta kojima su bliže propisana pravila i uputstva za rad na sprovođenju i primjeni određenih zakona i drugih propisa, kao što su: Uputstva o izmjeni Uputstva o postupku podnošenja zahtjeva za štampanje, izdavanje i naplatu akciznih markica koje je doneseno u novembru 2016. godine. U toku je donošenje: Dopune Instrukcije o postupku ostvarivanja carinskih i poreskih oslobođenja u skladu sa Okvirnim sporazumom između Bosne i Hercegovine i Komisije Evropskih zajednica o pravilima saradnje koja se odnosi na finansijsku pomoć Bosni i Hercegovini u okviru pružanja pomoći putem instrumenta pretpristupne pomoći (IPA) – u proceduri odobravanja; prijedlog Izmjena Uputstva o postupku povrata poreza na dodatu vrijednost i odobravanju poreznog kredita po osnovu podnošenja PDV prijave – u toku; prijedlog Objašnjenja o načinu postupanja prilikom ispravke pogrešnih uplata koje se vode u informacionom sistemu UINO – u toku. Provođene su i aktivnosti na izradi prijedloga Odluke o procedurama i kriterijima za doniranje robe koja je oduzeta, zaplijenjena ili ustupljena Upravi za indirektno oorezivanje i izradi prijedloga novog Pravilnika o provođenju Zakona o postupku prinudne naplate.

Odluka o sprovođenju novog Zakona o carinskoj politici u Bosni i Hercegovini je u završnoj fazi, i usklađena je sa Uredbom Komisije (EEZ) br. 2454/93 od 2. jula 1993. godine o utvrđivanju odredaba za provedbu Uredbe Vijeća (EEZ) br. 2913/92 o Carinskom zakoniku Zajednice-uključujući izmjene i dopune, uz izuzetak određenih odredbi te Uredbe koje se iz određenih razloga sada ne preuzimaju u BiH (npr. odnose se samo na zajednicu i slično).

Tokom izvještajnog perioda započeo je proces revidiranja plana organizacije, tehničko-zakonodavnog okvira i ciljeva za implementaciju projekta uvođenja novog kompjuterizovanog sistema za provoz roba, koji će biti nastavljen kroz predstojeće aktivnosti Twinning projekta IPA 2014, "Jačanje kapaciteta Uprave za indirektno/neizravno oporezivanje BiH.

V ZAKLJUČIVANJE MEĐUNARODNIH UGOVORA

UINO je nosilac aktivnosti u procesu pristupanja BiH programima EU Carine 2020 i Fiskalis 2020 i u okviru istog provodi sve zahtijevane aktivnosti. U izvještajnom periodu 23 službenika UINO su učestvovali u 15 različitih aktivnosti organizovanih u okviru programa Customs 2020. Takođe su tri službenika UINO učestvovala na seminarima u inostranstvu u organizaciji Svjetske carinske organizacije.

U okviru saradnje sa IOTA u 2016. godini na ukupno 5 aktivnosti učestvovalo je 13 službenika iz UINO.

VI EVROPSKE INTEGRACIJE

UINO u postupku donošenja propisa iz oblasti indirektnih poreza vrši redovno konsultacije u smislu usklađivanja propisa sa EU zakonodavstvom. Takođe UINO kontinuirano učestvuje u pripremi informacija za potrebe pregovaračkog postupka iz oblasti indirektnih poreza u procesu pridruživanja BiH Evropskoj uniji. Preduzimane su aktivnosti na izradi odgovora iz Upitnika EU u dijelu koji je iz djelokruga rada UINO, a koje aktivnosti koordinira Direkcija za evropske integracije.

VII BUDŽETSKA SREDSTVA

Ukupno raspoloživa sredstva UINO u 2016. godini iznosila su 154.363.728 KM, od čega su: 102.817.000 KM budžetska sredstva za fiskalnu godinu, 51.349.043 KM nerealizovana sredstva za višegodišnja kapitalna ulaganja i namjenska sredstva iz 2015. godine prenesena u 2016. godinu, 131.624 KM dodjeljena sredstva prema potpisanom Grant Sporazumu između Evropske komisije i nacionalnih poreskih i carinskih administracija korisnica Programa Carine 2020 i Fiskalis 2020 i 66.061 KM prihod ostvaren od prodaje stalne imovine.

Zakonom o Budžetu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine za 2015. godinu ("Službeni glasnik BiH" broj: 40/15) planiran je budžet za UINO u iznosu od 102.857.000 KM, od čega za tekuće i kapitalne izdatke fiskalne godine 87.765.000 KM, višegodišnja kapitalna ulaganja 15.052.000 KM i 40.000 KM prihod od prodaje rashodovane stalne imovine.

Za višegodišnja kapitalna ulaganja odobrena su sredstva u skladu sa Odlukom o odobravanju Projekta nabavke i izgradnje objekata za regionalne centre i Središnji ured Uprave za indirektno oporezivanje Bosne i Hercegovine i izgradnje i rekonstrukcije graničnih prelaza („Službeni glasnik BiH“, broj: 20/15), Odlukom o odobravanju višegodišnjeg Projekta „Izrada nove poreske aplikacije u Informacionom sistemu Uprave za indirektno oporezivanje Bosne i Hercegovine“ („Službeni glasnik BiH“, broj: 17/15) i Odlukom o odobravanju višegodišnjeg Projekta „Izgradnja i opremanje novih rekonstrukcija postojećih objekata na GP Vardište i uzračnim lukama Mostar i Tuzla za potrebe smještaja zaposlenih u jedinici Granične policije, carinskih i postavama Uprave za indirektno oporezivanje i zaposlenih u inspekcijama službama“ („Službeni glasnik BiH“, broj: 101/15). Navedenim Odlukama planirana su sredstva za realizaciju projekata: Izgradnje i rekonstrukcije graničnih prelaza Vardište, Uvac, Gorica, Ivanjica, Deleuša, Užljebić i ostalih graničnih prijelaza u iznosu od 152.000 KM, Izgradnju i opremanje GP Gradiška u iznosu od 5.000.000 KM; Izgradnju graničnih prijelaza Bijača i Svilaj u iznosu od 6.250.000 KM; Izradu nove poreske aplikacije u iznosu od 3.150.000 KM i Izgradnju i opremanje novih i rekonstrukcija postojećih objekata na GP Vardište i uzračnim lukama Mostar i Tuzla u iznosu od 500.000 KM.

Od višegodišnjih kapitalnih ulaganja na navedenim odlukama, prethodnih godina završeno su objekti za regionalne centre Mostar i Tuzla, izvršena rekonstrukcija postojećeg GP Gradiška i završena izgradnja GP Bijača, nabavljen je objekat za potrebe Regionalnog centra Sarajevo i završeno je njegovo opremanje, izvršena je eksproprijacija zemljišta za izgradnju GP Svilaj, završena je rekonstrukcija GP Šamac i Izačić. Utokuje izgradnja GP Gradiška, GP Gorica i GP Ivanjica, te izrada nove poreske aplikacije.

Od planiranih kapitalnih izdataka iz tekućeg budžeta za 2016. godinu realizovan je nabavka kompjuterske opreme, putničkih automobila, namještaja, opreme za prenos podataka i glasa (videokonferencijski sistem), softvera, ostale opreme, zemljišta i objekata GP Tržička Raštelate zemljišta za GP Osoje. Na pozicijama tekućih izdataka, za koje je ukupno planirano 82.725.000 KM, izvršenje u 2016. godini je u skladu sa planiranim sredstvima.

Potoškoće u izvršavanju planiranih aktivnosti

Potoškoće koje su u znatnoj mjeri otežavale realizovanje planiranih aktivnosti u 2016. godini i koje su identifikovane kao problem u funkcionisanju UINO su :

- Nedovoljan broj izvršilaca i loša materijalno-tehnička opremljenost zaposlenih, (evidentna tehnološka zastarjelost postojećih računara koja dovodi do čestih prekida, usporenog unosa i obrade podataka i sl, mali kapacitet radne memorije, nedovoljan broj računara bez kojih je rad nemoguć, problem printera i skenera koji su u najvećoj mjeri zastarjeli i već amortizovani);
- Zastarjelost i dotrajalost voznog parka UINO;
- Nedorečenost i nejasnoće pojedinih zakonskih normi koje utiču na kvalitet i stručnost pružanja usluga poreskim obveznicima;
- Nedovoljna opremljenost graničnih prelaza u skladu sa propisanim standardima što se odražava na kvalitet provođenja mjera carinskog nadzora;
- Spor i nedovoljan proces povezivanja sa eksternim izvorima podataka što predstavlja problem pri planiranju kontrola obveznika koji su pod najvećim rizikom;

- Nemogućnost primjene Zakona o elektronskom potpisu i Zakona o elektronskom dokumentu zbog neispunjenosti uslova za primjenu istih (nisu donesena podzakonska akta) čime je onemogućeno elektronsko podnošenje poreskih i carinskih prijava koje bi imale snagu papirnog dokumenta a što bi doprinijelo olakšanju i pojeftinjenju provođenja postupaka u oblasti indirektnih poreza.
- Nedovoljno finansijskih sredstava za provođenje stručne edukacije zaposlenih.

ZAKLJUČAK

Rezultati rada UINO u izvještajnom periodu pokazuju da je strateški cilj UINO, sprovođenje zakonskih propisa o indirektnim porezima na potpun i jednoobrazan način na cijeloj teritoriji BiH, efikasno i efektivno sprovođenje naplate prihoda od indirektnih poreza i raspodjela korisnicima prihoda, ostvaren. Ostvarenjem ovog strateškog cilja se istovremeno unapređuje pružanje usluga obveznicima indirektnih poreza.

Na osnovu analize realizovanja planiranih aktivnosti UINO u 2016. godinu može se konstatovati da su planirane aktivnosti ostvarene u očekivanom obimu, što potvrđuju rezultati u visini naplate prihoda od indirektnih poreza čime je ostvarena osnovna funkcija i uloga Upravnog odbora i UINO. Naplaćeni prihodi u 2016. godinu su znatno viši u odnosu na prethodnu godinu (veći za 285 mil KM).

U izvršavanju planiranih aktivnosti UINO značajno je istaknuti podršku Upravnog odbora, posebno u segmentu stvaranja uslova za postizanje uspješnog nivoa naplate indirektnih poreza, kao najvažnijeg faktora koji doprinosi fiskalnoj održivosti i stabilnosti BiH, entiteta i Brčko distrikta.

Pored poteškoća i izazova kojisu pratili realizaciju planiranih aktivnosti UINO je uspješno okončala poslovnu 2016. godinu, realizovala zadane poslove i ispoštovala rokove po zaključcima Savjeta ministara BiH, i istovremeno identifikujući slabosti i probleme u radu. U rješavanju problema u funkcionisanju UINO aktivnu ulogu je imao Upravni odbor, koji je kroz kontinuiranu analizu stanja i aktivnosti u UINO svojim mjerama, datim sugestijama i konstruktivnim prijedlozima znatno doprinio ostvarenju dobrih rezultata rada u 2016. godini.

U cilju daljeg unapređenja rada UINO će preduzeti mjere napostizanju veće efikasnosti, blagovremenosti i pouzdanosti u 2017. godini.

Mjere za unapređenje rada UINO

- Obezbjediti uslove za potpunu implementaciju Zakona o carinskoj politici u BiH, za elektronsko podnošenje carinske i poreske prijave i implementiranje tranzitnog prozivnog postupka (NCTS).
- Unaprijediti saradnju sa drugim organima putem unapređenja razmjene podataka, posebno obezbjeđivanja povećanja broja službenika koji imaju pristup aplikacijama za razmjenu podataka sa eksternim izvorima u granicama tehničkih i informatičkih mogućnosti UINO i drugih organa, kao i unaprijediti saradnju UINO sa drugim subjektima (privredne komore, razna strukovna udruženja i dr.) u cilju uspostavljanja povoljnijeg ambijenta za poreske obveznike;
- Otkloniti formalno pravne nedostatke u postupcima indirektnih poreza, obezbjediti jednoobrazno postupanje u primjeni materijalnih propisa i izbjeći pogrešnu primjenu istih;
- Uspostaviti efikasnu funkciju sistema internih kontrola u okviru Finansijskog upravljanja i kontrola u UINO;
- Nastaviti sa kontinuiranim praćenjem stanja duga indirektnih poreza i intenzivirati aktivnosti na naplati prihoda koji zaostaje u odnosu na planirano;
- Nastaviti pilot projekat elektronske kontrole (SRPS) za utvrđivanje poreske osnovice primjenom indirektnih metoda, u grupama za reviziju i kontrolu;
- Intenzivirati aktivnosti na unapređenju analize rizika i identifikovanja za kontrolu rizičnih obveznika;
- Dalje unapređenje prijema i obrade elektronski dostavljenih podataka od strane poreskih obveznika;
- Intenzivirati aktivnosti na suzbijanju pojava oblika sive ekonomije (posebno akciznih proizvoda);
- Kontinuirano provoditi aktivnosti vezano za borbu protiv korupcije, otkrivanja i sprečavanja svih pojava oblika tog štetnog ponašanja uključujući i edukaciju zaposlenih za ovaj vid problema;
- Nastaviti aktivnosti na harmonizaciji procedura u oblasti indirektnih poreza i usklađivanje sa pozitivnim iskustvima poreskih administracija EU;
- Obezbjediti adekvatnu popunjenosti sistematizovanih radnih mjesta prema stvarnim potrebama;
- Obezbjediti poboljšanje materijalno-tehničkih uslova kroz sagledavanje stvarnih potreba i nabavku adekvatnih materijalno-tehničkih sredstava, vozila i kancelarijskog i arhivskog prostora u skladu sa planiranim;

- Organizovati stručne specijalizovane obuke službenika u cilju sticanja većih znanja.

DIREKTOR

Dr. Miro Džakula